

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W STRZEGOMIU
ZA 2023 ROK

Spis treści

<i>I.</i>	Organizacja działalności Ośrodka Pomocy Społecznej	3
<i>II.</i>	Świadczenia z pomocy społecznej i ich realizacja	4
<i>III.</i>	Działalność pracowników socjalnych	12
<i>IV.</i>	Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	15
<i>V.</i>	Asystent rodziny	16
<i>VI.</i>	Zespół interdyscyplinarny	18
<i>VII.</i>	Stypendia	21
<i>VIII.</i>	Świadczenia: rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego i ich realizacja	23
<i>IX.</i>	Karta Dużej Rodziny	26
<i>X.</i>	Dodatki mieszkaniowe	28
<i>XI.</i>	Jednorazowe dodatki do wszystkich źródeł ogrzewania	31
<i>XII.</i>	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi	33
<i>XIII.</i>	Pomoc obywatelom Ukrainy	34
<i>XIV.</i>	Dzienne Domy Pobytu	37
<i>XV.</i>	Podsumowanie działalności Ośrodka Pomocy Społecznej	39
	Aneks - Wykaz tabel	41

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest zapobieganie trudnym sytuacjom przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu (zw. dalej Ośrodkiem) jest jednostką organizacyjną Gminy Strzegom. Działa na podstawie obowiązujących przepisów prawa: Uchwały nr 14/91 Rady Gminy z 14 marca 1991 r. w sprawie utworzenia jednostki pod nazwą Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu, Statutu zatwierdzonego Uchwałą nr 90/15 Rady Miejskiej w Strzegom z dnia 26 listopada 2015 r. z późn. zm., Zarządzenia Nr 12/16 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu z dnia 30 grudnia 2016r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej,

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu realizuje zadania w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 2) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 3) Ustawa z dnia 13 listopada 2013 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- 5) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;
- 6) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 7) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci;
- 8) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 9) Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 10) Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 11) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

- 12) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 13) Ustawa z dnia 21 listopada 2018 r. o pracownikach samorządowych;
- 14) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnianiu socjalnym;
- 15) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 16) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 17) Ustawa z dnia 16 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego;
- 18) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 19) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 20) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny;
- 21) Ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw;
- 22) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych;
- 23) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;
- 24) Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym;
- 25) Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- 26) Ustawa z dnia 15 5 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw;
- 27) Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

II. ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ I ICH REALIZACJA

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. w Gminie Strzegom zamieszkiwało na pobyt stały i pobyt czasowy łącznie 23 913 mieszkańców. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 r. udzielił wsparcia 774 rodzinom, w których żyło 1389 osób. Wsparcie systemem pomocy społecznej obejmowało:

- 1) w ramach zadań własnych i zleconych 1026 osób,
- 2) wyłącznie w formie pracy socjalnej 363 osób.

Pomoc Społeczna stawia wysokie wymagania w zakresie kompetencji wobec pracowników socjalnych. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie diagnozy w sferach: rodzinnej, zawodowej, mieszkaniowej, finansowej i zdrowotnej. W diagnozie zawarte są informacje wynikające z relacji klienta, jak i pochodzące z zebranej dokumentacji. Diagnoza zawiera również ocenę funkcjonowania osoby/rodziny, występujące trudności oraz problemy, a także ich przyczyny. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną realizowanego poprzez kontrakt socjalny. Dalej następuje konsekwentna praca socjalna, udzielanie wsparcia, systematyczna ocena i ewentualna modyfikacja celów i działań.

W 2023 r. pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady środowiskowe, rozeznając środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej. Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono **174** rodzinom. Wydano **2885** decyzji administracyjnych.

Zasiłki i pomoc w naturze z zakresu zadań zleconych i własnych

Pomoc w formie zasiłków celowych przeznaczona była głównie na zakup żywności, opału, leków, odzieży, opłat za energię elektryczną, gaz i czynsz. W sytuacji, gdy osoba lub rodzina objęta pomocą finansową, marnotrawi przyznane świadczenia, celowo je niszczy lub korzysta w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawi własne zasoby finansowe, może nastąpić ograniczenie świadczeń lub odmowa ich przyznania. W przypadku odmowy przyznania albo ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia z pomocy społecznej uwzględnia się sytuację osób będących na utrzymaniu osoby ubiegającej się o pomoc lub korzystającej z pomocy (dobro dzieci). Ustawa o pomocy społecznej daje również możliwość przyznania pomocy w formie świadczenia niepieniężnego.

Tabela nr 1. Zadania zlecone w 2023 r.

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł.</i>
<i>Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd</i>	1	12	4 800

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej. Powyższy przepis reguluje art. 36 pkt 1 lit. h oraz art. 53a ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wypłacenie wynagrodzenia za sprawowanie opieki należy do zadań zleconych z administracji rządowej realizowanych przez gminę. Na podstawie art. 18 ust. 2 ww. ustawy środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa. Oznacza to, że wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki następuje dopiero po otrzymaniu na ten cel środków od Wojewody.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nie jest przyznawane z urzędu, lecz na żądanie zgłoszone przez opiekuna oraz na podstawie postanowienia sądu. Z uwagi na fakt, iż wynagrodzenie opiekuna prawnego zakwalifikowane zostało jako świadczenie z pomocy społecznej (art. 36 pkt 1 lit. h ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), opiekun prawny pobierający wynagrodzenie ma obowiązek na podstawie przepisów tej ustawy, informowania ośrodka pomocy społecznej o zmianie swojej sytuacji, w szczególności o zaprzestaniu pełnienia funkcji opiekuna prawnego i/lub o uchyleniu postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia za sprawowanie opieki. W powyższych przypadkach wynagrodzenie za sprawowanie opieki nie będzie przysługiwało, a należności z tytułu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej, z tytułu opłat określonych przepisami ustawy oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Tabela nr 2. Zadania własne w 2023 r.

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzję świadczenie</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł.</i>
<i>Posilek z tego:</i>	x	x	x
<i>Pomoc w formie posiłku -obiady w szkole, przedszkolu, stołówkach</i>	144	12 379	183 726
<i>Pomoc w formie zasiłku celowego</i>	103	143	30 120
<i>i świadczeń rzeczowych</i>	303	605	60 385
<i>Zasiłek okresowy* z tego:</i>	209	1 156	429 681
<i> środki własne</i>	x	x	0
<i> dotacja</i>	x	x	429 681
<i>Usługi opiekuńcze</i>	93	16 440	311 341
<i>Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego</i>	3	3	15 900
<i>Schronienie</i>	17	x	245 110
<i>Zasiłki celowe i w naturze w tym:</i>	507	x	195 817
<i>Zasiłki celowe specjalne</i>	116	206	34 163
<i>Sprawowanie pogrzebu</i>	x	4	17 584
<i>Oplata za DPS</i>	38	417	1 570 255

* Od 2008r. gminy otrzymują dotację celową na pokrywanie wydatków na zasiłki okresowe w części określonej w art. 38 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Tabela nr 3. Zadania własne w 2023 r.

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzję świadczenie</i>	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Kwota świadczeń w zł.</i>
<i>Zasiłki stałe ogółem</i>	92	916	557 000
<i>w tym z przeznaczeniem dla:</i>	x	x	X
<i>-osoby samotnie gospodarującej</i>	83	857	531 976
<i>-osoby pozostającej w rodzinie</i>	9	59	25 024
<i>Składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały</i>	82	825	48 754

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Program wieloletni „Posilek w szkole i w domu”

Na realizację powyższego Programu przeznaczono w 2023 r. ogółem **274 231,00 zł** z czego środki własne gminy wynosiły **124 231 zł**, a dotacja z budżetu państwa **150 000,00 zł**.

Zadania wynikające z realizacji Programu wykonano poprzez zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci w przedszkolach, szkołach oraz pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Rada Miejska w Strzegomiu w drodze Uchwały Nr 16/23 z dnia 09.02.2023 r. podwyższyła kryterium dochodowe na osobę w rodzinie, uprawniające do pomocy w formie jednego gorącego posiłku dziennie, albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Zostało ono podniesione do 200 % kryterium dochodowe uprawniającego do przyznania pomocy w formie dożywiania.

Pomocą w formie pomocy w formie jednego gorącego posiłku dziennie, albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych objęto **572** mieszkańców Strzegomia. Z pomocy w formie posiłków korzystało **144** osób (w tym 40 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 99 uczniów do ukończenia szkoły podstawowej, ponadpodstawowej, 5 osoby otrzymujące pomoc z art. 7 ustawy o pomocy społecznej) z zasiłku celowego na dożywianie **103** rodzin na łączną kwotę 30 120,00 zł (średni koszt świadczenia to 210,63 zł), natomiast w formie świadczenia

rzeczowego objęto 303 rodzin wydając w okresie Wielkanocy i Bożego Narodzenia łącznie **758** paczek żywnościowych. W okresie Świąt Bożego Narodzenia rozdano 100 słodkich paczek dla dzieci jak również wydano łącznie **153** paczki dla osób korzystających z usług opiekuńczych tutejszego Ośrodka.

W okresie luty – czerwiec 2023 r. obsługę w formie dożywiania w placówkach szkolnych realizowała firma Nextit Anna Laskowska-Wiosenek Jawor, ul. Chrobrego 26a wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego z kosztem za jedno danie gorące w kwocie 12,90 zł. Od miesiąca września 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej podpisał porozumienia z placówkami szkolnymi, które zapewniały dożywianie uczniom zgodnie z zawartymi umowami na dostawę posiłków.

Ośrodek Pomocy Społecznej wydał w 2023 r. – 1 decyzję o odmowie przyznania świadczeń.

Tabela nr 4. Decyzje odmowne

<i>Odmowy</i>	<i>Zadania własne</i>
<i>Liczba rodzin ogółem</i>	1
<i>Główna przyczyna odmowy przyznania świadczenia</i>	1
<i>Przekroczone kryterium dochodowe</i>	0
<i>Brak współpracy z pracownikiem socjalnym, podawanie informacji niezgodnych ze stanem faktycznym, odmowa złożenia oświadczenia o dochodach,</i>	0
<i>Ograniczone środki finansowe Ośrodka Pomocy Społecznej</i>	0
<i>Inne</i>	1

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Pod pojęciem **inne przyczyny** odmowy przyznania świadczenia należy rozumieć:

- 1) brak szczególnie uzasadnionej okoliczności do udzielenia pomocy w trybie art. 41 ustawy o pomocy społecznej,
- 2) zaspokojenie zgłoszonej potrzeby z własnych środków finansowych,
- 3) możliwość zapewnienia usług opiekuńczych w przypadku osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy społecznej,
- 4) brak przesłanki do udzielenia pomocy.

W 2023 r. wydanych zostało ogółem 2 885 decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń pomocy społecznej. Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu nie wniesiono odwołania od decyzji.

Usługi opiekuńcze

W roku 2023 usługi opiekuńcze świadczone były przez 11 opiekunek zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzegomiu oraz 4 osób zatrudnionych w ramach robót publicznych i 3 osób zatrudnionych na umowę zlecenie. Usługami opiekuńczymi objęto 93 osoby świadcząc 16 440 godzin pomocy. Wydatki gminy z tyt. realizacji usług opiekuńczych w 2022 roku wyniosły **883 864,16 zł**.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, pielęgnację zaleconą przez lekarza oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów podopiecznych z otoczeniem.

Usługi świadczone głównie u osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych, wymagających pomocy osoby drugiej, którym rodzina nie była w stanie zapewnić specjalistycznej pomocy.

Ośrodek przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia, natomiast Rada Gminy określa w drodze uchwały szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze, które przedstawiają się następująco:

Tabela nr 5. Kryteria odpłatności za świadczenie usług opiekuńczych obowiązujące od dnia 01.06.2023 r.

Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie (art. 8 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej)	Wskaźnik odpłatności w % ustalone od ceny usług za 1 godzinę dla:	
	Osoby samotnie gospodarującej	Osoby w rodzinie
0 - 125% 776,00 zł – 970,00 zł	nieodpłatnie	nieodpłatnie
125% - 200% 970,00 zł – 1552,00 zł	10 % 3,70 zł	15 % 5,55 zł
200% - 275% 1552,00 zł – 1746,00 zł	15 % 5,55 zł	20 % 7,40 zł
275% - 350% 1746,00 zł – 2716,00 zł	20 % 7,40 zł	25 % 9,25 zł
350% - 425% 2716,00 zł – 3298,00 zł	25 % 9,25 zł	30 % 11,10 zł
425% - 500% 3298,00 zł – 3880,00 zł	50 % 18,50 zł	60 % 22,20 zł
powyżej 500% powyżej 3880,00 zł	100 % 37,00 zł	100 % 37,00 zł

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z **ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** (Dz.U. z 2022 r., poz. 2561 z późn. zm.) do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, o których mowa w art. 54 (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przez okres 90 dni), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w przypadku których nie zachodzi okoliczność, o której mowa w art. 12 tej ustawy.

W celu ustalenia sytuacji dochodowej i majątkowej świadczeniobiorcy, o którym mowa w ust. 2, przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy w trybie i na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W 2023 r. wydano **35** decyzji w sprawie potwierdzenia prawa do wyżej wymienionych świadczeń z tego 3 decyzja została uchylona na podstawie nabycia prawa do zasiłku stałego i opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Skierowania do Domu Pomocy Społecznej

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Do skorzystania z prawa pobytu w domu pomocy społecznej konieczne jest zaistnienie przesłanek określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej: konieczność całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności; brak możliwości samodzielnego funkcjonowania przez osobę i rodzinę w codziennym życiu; brak możliwości zapewnienia tej osobie i rodzinie przez gminę niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka; małżonek, zstępni przed wstępnymi, gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku niewywiązywania się osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej, opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie natomiast przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Odpłatność za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej ciąży na gminie tylko wówczas, gdy on sam i osoby mu bliskie nie wnoszą takiej opłaty. Pobyt w Domu

Pomocy Społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego utrzymania. Jeśli dochody pensjonariusza są zbyt niskie i nie wystarczają na comiesięczne opłaty, gmina musi wziąć na siebie to zobowiązanie w części lub w całości.

W roku 2023 w domach pomocy społecznej przebywało 38 mieszkańców kierowanych przez gminę. W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wydatki na Domy Pomocy Społecznej wyniosły **1 570 255,00 zł**.

III. DZIAŁALNOŚĆ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Praca socjalna i kontrakt socjalny

Jednym z głównych zadań gminy w zakresie pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej. Praca socjalna dotyczy niemal każdej rodziny zgłaszającej się po pomoc do Ośrodka.

Jest to jedna z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni pomagają w rozwiązywaniu problemów codziennych jak i w nagłych sytuacjach kryzysowych indywidualnym osobom oraz rodzinom. Pracownik socjalny często pełni funkcję „pogotowia ratunkowego”, będąc po części prawnikiem, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką, doradcą czy po prostu cierpliwym słuchaczem.

Praca socjalna jest ukierunkowana na przywrócenie utraconej lub ograniczonej zdolności samodzielnego funkcjonowania osoby lub rodziny. To działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia. Jej ostatecznym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom kierowania własnym postępowaniem oraz zdobycie niezależności w zabezpieczeniu warunków niezbędnych dla realizacji egzystencji godnej człowieka. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu w roku 2023 r. wykonywali swoją pracę poprzez:

- 1) weryfikację i kwalifikację dzieci z najuboższych rodzin do wyjazdów na kolonię letnią, odwożą i przywożą dzieci jako opiekunowie;
- 2) w okresie świątecznym organizują paczki oraz poczęstunek dla osób najuboższych;
- 3) współpracują z asystentem rodziny;

- 4) kwalifikację osoby bezrobotnej korzystającej z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej do prac społeczno-użytecznych;
- 5) w asyście policji w okresie zimowym uczestniczą w krajowym badaniu osób bezdomnych udając się w godzinach wieczornych na teren Miasta i Gminy Strzegom;
- 6) zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przeprowadzają wywiady oraz wydają decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej;
- 7) w przypadku zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych dokonują oględzin, weryfikują i analizują powstałe szkody, organizują pomoc finansową dla osób poszkodowanych;
- 8) niejednokrotnie pośredniczą w przekazywaniu sprzętu gospodarstwa domowego oraz odzieży dla dzieci i dorosłych od darczyńców;
- 9) przeprowadzają liczne wywiady dla działu świadczeń rodzinnych w celu weryfikacji sytuacji rodzinnej pod względem faktycznie sprawowanej opieki;
- 10) przeprowadzają wywiady alimentacyjne własne, dla sądów, oraz dla innych instytucji w kraju;
- 11) monitorują osoby umieszczone w Domach Pomocy Społecznej opłacanych ze środków gminnych;
- 12) sporządzają wywiady, kwalifikują, wydają skierowania i naliczają odpłatność dla osób ubiegających się o miejsce w Dziennym Domu Pobytu SENIOR – WIGOR;
- 13) pomagają podopiecznym w wypełnianiu wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
- 14) pomagają w kompletowaniu dokumentów (zdobywanie świadectw pracy z archiwum państwowych) dla podopiecznych starających się o świadczenie emerytalno-rentowe;
- 15) wydają skierowania do Banku żywności w ramach programu POPŻ;
- 16) zbierają informację o zadłużeniach opłat mieszkaniowych (kontakt z WIK, ZUK, TAURON, PGIN, Urząd Miasta- WGL itp.) w celu udzielenia najkorzystniejszej pomocy;
- 17) monitorują środowiska objęte procedurą Niebieskie Karty, uczestniczą w procedurach oraz uczestniczą w grupach roboczych;
- 18) współpracują z licznymi instytucjami w celu rozwiązywania trudnej sytuacji materialno-bytowej swoich podopiecznych.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W kontrakcie socjalnym opracowuje się ocenę sytuacji osoby lub rodziny oraz formułuje cele, które ma osiągnąć osoba lub rodzina dla przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej.

Narzędzie to określa również uprawnienia i zobowiązania stron (pracownika socjalnego oraz osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc), w ramach wspólnie podejmowanych działań.

W związku z tym, kontrakt socjalny może być zawierany w określonym etapie metodycznego działania, po pełnym rozpoznaniu i ocenie sytuacji osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc.

Odmowa zawarcia lub niedotrzymanie postanowień kontraktu przez osobę lub rodzinę może stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylenia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W 2023 r. zawarto 4 kontrakty socjalne. Kontrakty socjalne zawierane były ze względu na:

- aktywizację zawodową,
- wychodzenie z bezdomności,

W czasie przerwy letniej w nauce szkolnej, Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu 6 miejsc na kolonie letnie dla dzieci w Ośrodku Wypoczynkowym Bursztyn w Międzywodziu.

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu wytypowali na kolonie dzieci w wieku od 7 do 16 lat.

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej dofinansował zasiłkami celowymi na podstawowe wyposażenie dzieci na wyjazd oraz pokrył koszty dowozu dziecka na miejsce wyjazdu na kolonie i z powrotem. Pracownicy socjalni uczestniczyli jako opiekunowie przejazdu dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu w roku 2023 realizował Gminny Program Wspierania Osób Starszych na lata 2022-2025, który stanowił integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Zawarte w nim działania, miały podnieść jakość funkcjonowania osób starszych z terenu Gminy Strzegom. Realizował również program „Korpus Wsparcia Seniorów” którego celem było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznaczonych potrzeb na terenie gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w roku 2023 obejmował swoim zakresem **Moduł II**, który miał na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego

funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Wśród osób objętych wsparciem w ramach modułu II programu korpusu wsparcia seniorów nastąpiła poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwość samodzielnego funkcjonowania osób samotnych w miejscu zamieszkania. Poprzez zastosowanie opasek Telemedycznych jakie otrzymali seniorzy w naszej gminie zarówno sami użytkownicy jak i ich rodziny niezamieszkujące wspólnie, stali się spokojniejsi, mając poczucie zaopiekowania ze strony medycznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu opłacał abonament za 103 opaski z których w 2023 r. seniorzy wykonali 324 połączeń z centrum obsługi, 99 połączeń SOS – reakcja na zgłoszenie alarmowe, wysłane za pomocą przycisku „SOS” oraz wykrycie upadku, liczba połączeń do telecentrum oraz z telecentrum 435 oraz 13 wezwania służb ratunkowych – karetki.

Na powyższy program w roku 2023 przeznaczono środki z Funduszu Pomocowego w ramach modułu II opiewał na kwotę **24 644,66 zł.**

IV. WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELICZY ZASTĘPCZEJ

System pieczy zastępczej to niezwykle złożony i kompleksowy zespół instytucji, placówek i działań, które mają na celu pomoc dziecku i jego rodzinie. Funkcje te pełnią domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, a także placówki wsparcia dziennego czy organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zastępczej Dz. U. z 2022 poz. 447).

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny powinna odbywać się z uwzględnieniem zasady pomocniczości. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą zostać objęte szeregiem działań w ramach pracy z rodziną, w

szczegółności: - konsultacjami i poradnictwem specjalistycznym, - terapią i mediacją, - pomocą prawną, - usługami asystenta rodziny.

Zadania związane z organizacją systemu pomocy dziecku i rodzinie przypisane zostały w ustawie wszystkim szczeblom samorządu terytorialnego jako zadania własne lub zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu działając w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2023 r. opłacał w Rodzinnych Domach Dziecka, Placówkach Opiekuńczo - wychowawczych, Domach Dziecka pobyt **89 dzieci z 59 rodzin** wydatkował na ten cel **1 176 729,00 zł**.

V. ASYSTENT RODZINY

W myśl założenia ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. opieka zastępcza (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 z późn. zm.) powinna stanowić istotny element systemu pomocy dziecku i rodzinie na poziomie lokalnym. Ustawa zakłada wprowadzenie asystenta rodziny na poziomie samorządu gminnego. Celem pracy asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie powrotu dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania realizowane na rzecz dziecka i rodziny oraz organizację własnej pracy. Mówiąc o funkcji asystenta rodziny możemy wyodrębnić – funkcję wsparcia psychologiczno – emocjonalnego, opiekuńczą, doradczą, diagnostyczno – monitorującą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą oraz koordynacji działań skierowanych na rodzinę.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej,
- 3) udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,

- 4) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 5) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 9) udzielenie pomocy w poszukiwaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej,
- 10) motywowaniu do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 11) udzielenie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za Życiem" (Dz.U. z 2020 r. poz. 1329),
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust.1,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodzin po zakończeniu pracy z rodziną,
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i członkach,
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w dziedzinie na rzecz dziecka i rodziny,
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, nie może jednak przekroczyć 15 (art. 15.4) zapis ten zmienił się w roku 2016.

Założenia pracy z rodziną oparte są na dobrowolności i współpracy ze strony rodziny. Ustawodawca jednak dał sobie możliwość zobowiązania rodziny poprzez postanowienie sądu. W tym celu został zmieniony art. 109.2.1. kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – Sąd opiekuńczy może w szczególności zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny.

Plan pomocy rodzinie opracowywany jest we współpracy z rodziną i pracownikiem socjalnym. Metodę indywidualnego przypadku można potraktować jako indywidualne podejście do rodziny. Analiza sytuacji rodziny i członków wchodzących w jej skład, borykających się z jakimś problemem, wymaga specyficznego spojrzenia i specyficznego oddziaływania na cały system rodzinny. Na podstawie zebranych informacji, prowadzi do opracowania diagnozy przypadku i planu pomocy rodzinie, podjęcie działań profilaktycznych i kompensacyjnych.

Asystent rodziny zobowiązany jest do sporządzenia nie rzadziej niż co pół roku okresowej oceny sytuacji rodziny. Okresowa ocena sytuacji rodziny ma na celu weryfikację ustalonego planu pomocy rodzinie.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu zatrudniał dwóch asystentów rodziny, którzy prowadzili pracę z 28 rodzinami w tym: skierowanych przez Sąd było 6 rodzin. W ciągu roku zakończono współpracę z 10 rodzinami ze względu na:

- osiągnięcie celów 1 rodzina,
- ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę – 3 rodziny
- ze względu na brak efektów – 5 rodzin
- ze względu na zmianę metody pracy – 1 rodzina

W ciągu całego roku asystent w rodzinach miał pod opieką 51 dzieci, w tym 4 dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

VI. ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40), art. 9a ust. 2 z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.) powołano Zespół Interdyscyplinarny w składzie:

1. Anna Ignaczak – specjalista pracy socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu – Przewodnicząca ZI,
2. Iwona Wińska – pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu - Przewodnicząca ZI,

3. Ewelina Guźniczak - z-ca Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu – z-ca przewodniczącej ZI,
4. Anna Siarnacka – specjalista pracy socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu – Sekretarz ZI,
5. Elżbieta Farion – prezes Oddziału Miejsko-Gminnego Koła Przyjaciół Dzieci w Strzegomiu – członek ZI,
6. Aneta Włosek – detektyw Wydziału Kryminalnego Komisariatu Policji w Strzegomiu - członek ZI,
7. Anita Michella - kurator dla dorosłych Sądu Rejonowego w Świdnicy - członek ZI,
8. Edyta Łukaszonek – członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzegomiu - członek ZI,
9. Stanisława Wasielewska - członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzegomiu - członek ZI,
10. Dorota Żarczyńska – pedagog Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 2 w Strzegomiu - członek ZI,
11. Agnieszka Kotlicka – pedagog Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 4 w Strzegomiu - członek ZI,
12. Sylwia Chrut-Rudnicka – pedagog Publicznej Szkoły Podstawowej w Jaroszowie - członek ZI,
13. Barbara Smyk – pedagog Publicznej Szkoły Podstawowej w Stanowicach - członek ZI,
14. Piotr Wroński – st. sierż. – dzielnicowy Komisariatu Policji w Strzegomiu - członek ZI,
15. Alina Wojciechowska – przełożona pielęgniarek w Strzegomskim Centrum Medyczno-Diagnostycznym – członek ZI.

Zadania zespołu interdyscyplinarnego

Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej.

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy diagnostyczno - pomocowe w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach. W skład grup diagnostyczno - pomocowych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji

rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i przedstawiciele organizacji pozarządowych. W skład grup diagnostyczno - pomocowych mogą wchodzić także: przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej, kuratorzy, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Członkowie zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych mogą przetwarzać dane osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie dotyczące: stanu zdrowia, nałogów, wskazań, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym i administracyjnym, ale są zobowiązani do zachowania poufności wszelkich informacji i danych. Prace w ramach grup diagnostyczno – pomocowych są prowadzone w zależności od potrzeb zgłaszanych przez zespół interdyscyplinarny lub wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

Zadania grup diagnostyczno - pomocowych

Zadaniem grup diagnostyczno - pomocowych jest zdiagnozowanie sytuacji w rodzinie, opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. Członkowie Zespołu i grup diagnostyczno - pomocowych składają oświadczenia o zachowaniu poufności danych pozyskanych podczas prowadzenia procedury Niebieskiej Karty. Zachowanie poufności danych obowiązuje również po zakończeniu prowadzenia procedury.

Zakres działań Zespołu Interdyscyplinarnego

W roku 2023 odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 240 posiedzenia grup diagnostyczno - pomocowych. W roku 2023 wszczęto 65 procedur „Niebieskiej Karty”, a zakończono 56 procedur. Zespół interdyscyplinarny prowadził również indywidualne konsultacje psychoterapeutyczne. W 2023 r. odbyło się łącznie 250 godzin indywidualnych konsultacji z psychoterapeutami w siedzibie Ośrodka, wzięło w nich udział 67 osób, odbyło się również 6 spotkań w miejscu zamieszkania klienta, w którym wzięła udział 1 osoba starsza. W konsultacjach brały udział zarówno osoby doznające przemocy jak i sprawcy przemocy domowej, w tym osoby uzależnione od alkoholu. Spotkania prowadziła Pani Renata Halejcio, prowadząca prywatną praktykę Psychoterapii oraz Pani Marzena Zapart – psychoterapeutka skierowana do tutejszego Ośrodka w ramach współpracy Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strzegomiu.

W ramach pomocy specjalistycznej osoby uczestniczące w procedurze Niebieskiej Karty kierowane były także w uzasadnionych przypadkach do punktu bezpłatnych porad prawnych, który funkcjonuje przy Centrum Aktywności Społecznej Karmel w Strzegomiu.

Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, w tym osoby z Niebieskiej Karty kierowane są również do Diecezjalnej Specjalistycznej Poradni Rodzinnej w Świdnicy, gdzie mogą otrzymać bezpłatną pomoc specjalistyczną (porad udzielają: psycholog, pedagog, doradca życia rodzinnego, prawnik i duszpasterz). W w/w Poradni funkcjonuje również telefon zaufania. Numer telefonu i informacje o udzielanych poradach zamieszczono na stronie Internetowego Serwisu Miasta i Gminy Strzegom.

Jak wynika z analizy danych Zespołu za ostatnie trzy lata na terenie naszej gminy ilość wszczynanych procedur Niebieskiej Karty jest taka sama.

VII. STYPENDIA

Stypendia szkolne to świadczenie o charakterze materialnym przyznawanym na podstawie przepisów ustawy Prawo oświatowe oraz ustawy o pomocy społecznej. Stypendia mają za zadanie umożliwić uczniom uzyskanie pomocy materialnej, która ma na celu zmniejszenie różnic w dostępie do edukacji, umożliwienie pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspieranie edukacji uczniów zdolnych.

Pomoc materialna przysługuje:

1. Uczniom szkół publicznych i niepublicznych o uprawnieniach szkoły publicznej dla młodzieży i dla dorosłych oraz słuchaczom publicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów językowych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej jednak niż do ukończenia 24 roku życia.
2. Wychowankom publicznych i niepublicznych ośrodków umożliwiającym dzieciom i młodzieży upośledzonej w stopniu głębokim, a także ze sprzężonymi niepełnosprawnościami realizację odpowiednio obowiązku szkolnego i obowiązku nauki - do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki.
3. Uczniom szkół niepublicznych nie posiadających uprawnień szkół publicznych dla młodzieży i dla dorosłych do czasu ukończenia realizacji obowiązku nauki oraz słuchaczom niepublicznych kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych do czasu ukończenia kształcenia, nie dłużej niż do 24 roku życia.

Warunki przyznawania stypendium szkolnego:

1. Warunkiem ubiegania się o stypendium jest trudna sytuacja materialna rodziny ucznia, wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie występuje bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

2. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia ubiegającego się o stypendium szkolne nie może przekraczać kwoty określonej w przepisach art. 8 ust.1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej /aktualnie kwoty 600,00 zł netto/. Dochód obliczany jest na podstawie Ustawy o pomocy społecznej.

Stypendium szkolne przyznawane jest na wniosek:

- rodziców niepełnoletniego ucznia,
- pełnoletniego ucznia,
- dyrektora szkoły.

Tabela nr 6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

<i>Forma pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie</i>	<i>Kwota świadczeń w zł.</i>
<i>Stypendia</i>	59	45 947,41
<i>I półrocze</i>	36	23 356,70
<i>II półrocze</i>	23	22 590,71

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

Stypendia przyznawane były w szczególności:

- Całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą: nauka języków obcych, zajęcia sportowe, taneczne, recytatorskie itp.
- Pomoc rzeczowa o charakterze edukacyjnym w tym w szczególności zakup komputera, laptopa z oprogramowaniem, biurka, krzesła obrotowe do biurka, podręczników, zeszytów, przyborów szkolnych, tornistra, stroju na zajęcia wychowania fizycznego,

obowiązującego zgodnie z regulaminem szkoły stroju szkolnego, atlasów, encyklopedii, słowników, pomocy naukowych, wyjazdu na wycieczki szkolne, lektur szkolnych,

- Całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem stałego zamieszkania w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz słuchaczy kolegiów, tj. koszty przejazdu itp.

Tabela nr 7. Środki finansowe na stypendia socjalne

<i>Forma Pomocy</i>	<i>Otrzymane</i>	<i>Wydatkowane</i>
<i>Stypendia</i>	x	x
<i>dofinansowanie</i>	50 000,00	36 757,93
<i>środki własne</i>	0	9 189,48

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

VIII. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO, ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Świadczenia rodzinne

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków rodzinnych i przysługujących dodatków jest zadaniem zleconym gminie, które wypłacane są ze środków z dotacji z budżetu państwa.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia przyjęto **928** wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Ośrodek Pomocy Społecznej wydał w 2023 r. **92** decyzji odmownych. W roku 2023 r. świadczeniobiorcy złożyli **25** odwołań do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Wałbrzychu.

Tabela nr 8. Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota Świadczeń w zł.
1	Zasilek rodzinny	7534	856 027,42
2	Dodatki do zasiłków	4302	459 329,47
	Rodzinnych, w tym z tytułu:		
2.1	Urodzenia dziecka	17	17 000,00
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	86	32 574,02
2.3	Samotnego wychowywania dziecka	708	132 196,82
2.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:	736	85 351,20
2.4.1	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	89	7 492,54
2.4.2	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	647	70 477,51
2.5	Rozpoczęcia roku szkolnego	842	42 649,95
2.6	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	594	42 649,95
2.6.1	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	6	678
2.6.2	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której jest szkoła	588	37107,39
2.7.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1316	118 960,58
3	Zasiłki rodzinne z dodatkami (poz.1+2)	11836	1 315 356,89
4	Zasiłki pielęgnacyjne	6469	1 396 269,00
5	Świadczenia pielęgnacyjne	1808	4 4186 46,00
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	22	13 640,00
7	Świadczenia opiekuńcze (poz.4+5 +6)	8176	4 982 943,00
8	Razem świadczenia (poz.3+7)	20135	7 143 911,89
9	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia	62	62 000,00
10	Świadczenie rodzicielskie	447	397 901,00
11	Ogółem	20644	7 603 812,89

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

W 2023 r. na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r., która określa uprawnienia kobiet w ciąży i rodzin do wsparcia w zakresie

dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, wypłacono 3 jednorazowe świadczenia w wys. 4 000,00 zł – ogółem **12 000,00 zł**.

Ośrodek wypłacił **12** zasiłków dla opiekunów za okres od 01 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku na łączną kwotę **7 440,00 zł**.

Opłacono dla w/w opiekunów składkę na ubezpieczenie społeczne w łącznej kwocie **2 047,00 zł** w liczbie świadczeń **12**.

Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał:

- składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne na kwotę **819 346 zł** w liczbie świadczeń **1240**;
- składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy na kwotę **3754 zł** w liczbie świadczeń **22**;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne na kwotę **167807 zł** w liczbie świadczeń **762**;
- składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy na kwotę **558 zł** w liczbie świadczeń **10**;

Fundusz Alimentacyjny

Ośrodek Pomocy Społecznej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. wypłacił świadczenia z funduszu alimentacyjnego na ogólną kwotę **790896,00 zł**. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są dla **102** rodzin. Przeciętne miesięczne wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosiły **69 600,25 zł**.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. tut. OPS otrzymał kwotę **464544,04 zł** tytułem ściągniętych przez komornika należności od dłużników alimentacyjnych z czego na dochody własne Gminy Strzegom wpłynęło **113 576,68zł**.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych z tytułu funduszu alimentacyjnego

W ewidencji Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu na dzień 31.12.2023 r. figuruje **454** dłużników alimentacyjnych mających zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego .

Podjęto niżej wymienione działania wobec dłużników alimentacyjnych:

- 1) przekazano komornikowi informację mającą wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, w szczególności pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego – 19 działań,
- 2) przeprowadzenie z dłużnikiem alimentacyjnym wywiadu alimentacyjnego oraz odebranie od niego oświadczenia majątkowego – 20 działań,
- 3) wezwania na wywiad alimentacyjny – 82 działań,
- 4) wnioski o przyłączenie do egzekucji – 113 działań,
- 5) informacja o dłużniku i jego zobowiązaniach wobec Skarbu Państwa - 114 działań,
- 6) złożenie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 Kodeksu karnego – 112 działań.
- 7) Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - 7

Świadczenie wychowawcze

Głównym zadaniem rządowego programu Rodzina 500 Plus jest wsparcie rodzin w wychowaniu dzieci za pomocą przyznawanych świadczeń wychowawczych. Wypłacane pieniądze częściowo pokrywają koszty związane z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka.

Świadczenie wychowawcze 500+ od 2022 roku jest obsługiwane przez ZUS. Od 1 stycznia 2022 roku to ZUS przyjmuje wnioski o nowe świadczenia i je wypłaca. Gminy kontynuują natomiast wypłaty świadczeń 500 plus w związku z zaistniałą koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego w ramach wniosków przesłanych do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wypłaconych zostało **79** świadczeń wychowawczych na łączną kwotę **39 500,00 zł**.

IX. KARTA DUŻEJ RODZINY

Zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny określa Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2023 r. poz. 2424 j.t.)

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest rodzinie, która utrzymuje przynajmniej trójkę dzieci. Dotyczy to także rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka. Karta przyznawana jest każdemu członkowi rodziny. Dochód rodziny nie jest kryterium przyznania karty.

Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, który jest:

- 1) osobą posiadającą obywatelstwo polskie, mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) cudzoziemcem mającym miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 i art. 186 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Karta Dużej Rodziny przyznawana jest dzieciom do ukończenia 18. roku życia. Karta wydawana jest także dzieciom do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w:

- a) szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego
 - b) szkole wyższej – do końca roku akademickiego
- w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem lub zaświadczeniem o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce.

Rok akademicki, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 września 2014 r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać postanowienia regulaminu studiów w uczelniach, jest określony w regulaminie studiów.

Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio. Osobom niepełnosprawnym karta wydawana jest na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności.

Składając wniosek o przyznanie Karty, przedstawia się oryginały lub odpisy dokumentów potwierdzających prawo do przyznania Karty, w szczególności:

- 1) w przypadku rodzica – oświadczenia, że rodzic miał lub ma na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci oraz że nie jest lub nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej ani ograniczony we władzy rodzicielskiej przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w stosunku do co najmniej trojga dzieci;
- 2) w przypadku dzieci w wieku powyżej 18. roku życia, które uczą się w szkole lub

w szkole wyższej - oświadczenie o planowanym terminie ukończenia nauki w danej placówce;

3) w przypadku dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka - oryginał lub odpis postanowienia o umieszczeniu w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka;

4) w przypadku osób przebywających w dotychczasowej rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, o których mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - oświadczenie o pozostawaniu w dotychczasowej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

W przypadku cudzoziemca mającego miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, jeżeli zamieszkuje z członkami rodziny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Karta Dużej Rodziny wydawana jest bezpłatnie, każdej osobie zgłoszonej we wniosku. W 2023 r. w Gminie Strzegom złożono 255 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. Do dnia 31.12.2023 r. zostało wydanych 514 Kart Dużej Rodziny.

X. DODATKI MIESZKANIOWE

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należy również udzielanie pomocy w formie dodatków mieszkaniowych w oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1335 j.t.).

Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy państwa dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Ustawa wskazuje krąg osób uprawnionych do otrzymania tej pomocy. Dodatek mieszkaniowy przyznaje na wniosek osoby uprawnionej do dodatku, Burmistrz w drodze decyzji administracyjnej.

Dodatek przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku.

Dodatki mieszkaniowe

O dodatek mieszkaniowy mogą się ubiegać osoby, które:

- są najemcami oraz podnajemcami mieszkań,
- mieszkają w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- zajmują lokale mieszkalne w budynkach stanowiących ich własność,
- są właścicielami lokali mieszkalnych,
- mają tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszą wydatki związane z jego zajmowaniem,
- zajmują lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, a oczekują na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

Kryterium dochodowe

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczy:

1. w gospodarstwie jednoosobowym 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu złożenia wniosku
tj. 2 538,46 zł (od 9 lutego 2023r.);
2. w gospodarstwie wieloosobowym 30% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu złożenia wniosku tj. 1903,85 zł (od 9 lutego 2023r.)

Za dochód na potrzeby ustalania prawa do dodatku mieszkaniowego uważa się dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Oznacza to między innymi, że do dochodu nie wlicza się na przykład świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku rodzinnego z dodatkami, świadczenia wychowawczego 500plus, świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, dodatku pielęgnacyjnego.

Jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest nieco wyższy, nie zamyka to możliwości otrzymania dodatku mieszkaniowego – jeśli kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku, należny dodatek mieszkaniowy obniża się o tę kwotę.

Powierzchnia normatywna

Powierzchnia normatywna w przeliczeniu na liczbę członków gospodarstwa domowego nie może przekraczać:

- 35 m² - dla 1 osoby;
- 40 m² - dla 2 osób;

45 m² - dla 3 osób;

55 m² - dla 4 osób;

65 m² - dla 5 osób

70 m² - dla 6 osób, a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m².

Normatywną powierzchnię lokalu mieszkalnego zwiększa się o 15 m kw., jeżeli w lokalu mieszka osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Wydatki za lokal

Wydatkami poniesionymi przez osobę ubiegającą się o dodatek mieszkaniowy są świadczenia okresowe ponoszone przez gospodarstwo domowe w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

Wydatkami są:

1) czynsz;

1a) koszty, o których mowa w art. 28 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa;

2) opłaty związane z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w częściach przypadających na lokale mieszkalne w spółdzielni mieszkaniowej;

3) zaliczki na koszty zarządu nieruchomością wspólną;

4) odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego;

5) inne niż wymienione w pkt 1-4 opłaty za używanie lokalu mieszkalnego;

6) opłaty za energię cieplną, wodę, ścieki, odpady i nieczystości ciekłe;

7) wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału.

Jeżeli lokal mieszkalny nie jest wyposażony w instalację doprowadzającą energię cieplną do celów ogrzewania, w instalację ciepłej wody lub gazu przewodowego z zewnętrznego źródła znajdującego się poza lokalem mieszkalnym, osobie uprawnionej do dodatku mieszkaniowego przyznaje się ryczałt na zakup opału stanowiący część dodatku mieszkaniowego.

W roku 2023 wypłacono 1186 dodatki mieszkaniowe na kwotę 270 220,14 zł.

z czego:

- Miasto – 1110 dodatków na kwotę 254 121,20 zł
- Gmina – 76 dodatków na kwotę 16 098,94 zł.

XI. JEDNORAZOWE DODATKI DO WSZYSTKICH ŹRÓDEŁ OGRZEWANIA

Dodatek dla gospodarstw domowych

W dniu 15 września 2022 r. Sejm przyjął ustawę o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Ustawa przewiduje m.in. jednorazowe dodatki dla ogrzewających domy gazem LPG, drewnem, pelletem i olejem opałowym.

Podstawowym warunkiem otrzymania dopłaty do źródeł ciepła był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB). Uzyskanie dodatku nie było uzależnione od dochodu.

Wysokość jednorazowych dopłat dla poszczególnych źródeł ciepła:

- 3000 zł – w przypadku, gdy główne źródło ciepła to kocioł na paliwo stałe zasilany pelletem drzewnym albo innym rodzajem biomasy,
- 2000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.
- 1000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane drewnem kawałkowym,
- 500 zł – w przypadku gdy główne źródło ciepła to kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG.

Tabela nr 9 . Jednorazowe dopłaty dla poszczególnych źródeł ciepła

<i>Poszczególne źródła ciepła</i>	<i>Liczba złożonych wniosków</i>	<i>Łączna kwota wypłaconych świadczeń w zł</i>
<i>Pellet drzewny albo inny rodzaj biomasy</i>	200	561 000,00
<i>Kocioł olejowy</i>	20	38 000,00
<i>Kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane drewnem kawałkowym</i>	139	123 000,00
<i>Kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG</i>	23	5 500,00

Dodatek elektryczny

Został skierowany do tych gospodarstw domowych, które jako główne źródło ciepła wykorzystują ogrzewanie elektryczne, ale też pompy ciepła.

Wysokość dodatku wynosi **1000 zł**, natomiast w przypadku rocznego zużycia energii elektrycznej powyżej **5 MWh**, jest podwyższony **do 1500 zł**.

Właściciele domów, którzy zainwestowali w fotowoltaikę nie dostaną dodatku elektrycznego. Nawet jeśli mają też pompę ciepła. W ustawie wyraźnie podkreślono, że jeśli gospodarstwo domowe korzysta z energii elektrycznej wytwarzanej z mikroinstalacji fotowoltaicznej, dodatek elektryczny nie przysługuje. Dodatek elektryczny nie przysługuje również gospodarstwom domowym objętym pozytywnie rozpatrzonym wnioskiem o wypłatę dodatku węglowego lub dodatku do innych źródeł ciepła, jak pellet, gaz LPG, drewno czy olej opałowy. Co do zasady, dodatek elektryczny powiązany jest z adresem zamieszkania, czyli: **jeden dodatek na jeden adres**.

Tabela nr 10 . Jednorazowe dopłaty do ogrzewania elektrycznego

	Liczba złożonych wniosków		Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych wniosków		Liczba wniosków negatywnie rozstrzygniętych wniosków	
	Liczba	Wartość	Liczba	Wartość	Liczba	Wartość
<i>Kwota podstawowa</i>	237	237 000,00	209	209 000,00	28	28 000,00
<i>Kwota podwyższona</i>	135	202 500,00	130	1 195 000,00	5	7 500,00
<i>Razem</i>	372	439 500,00	339	404 000,00	33	35 500,00

Refundacja podatku VAT za dostarczone paliwo gazowe w 2023 r.

Refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT przysługuje odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym w przypadku gdy:

- wykorzystuje jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, o których mowa w art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz.U. z 2022 r. poz. 438, 1561,

1576, 1967 i 2456) do dnia wejścia w życie ustawy tj. 21 grudnia 2022 r., albo po tym dniu w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o których mowa w art. 27 ust. 1 tej ustawy;

- jest osobą w gospodarstwie domowym jednoosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 ze zm.) nie przekracza kwoty 2100 zł, lub osobą w gospodarstwie domowym wieloosobowym, w którym wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza 1500 zł na osobę.

Refundacja kwoty odpowiadającej podatkowi VAT wynikającej z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych przysługuje od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r. Osoba uprawnioną do składania wniosków jest odbiorca końcowy paliwa gazowego wskazany na fakturze za paliwo gazowe, a adres z zamieszkania musi być tożsamy z adresem na wniosku oraz punktem odbioru na fakturze. Wnioskodawca musi spełniać kryterium dochodowe oraz mieć złożoną deklarację CEEB w ustawowym terminie.

Tabela nr 11. Rozliczenie refundacji podatku Vat za paliwo gazowe za rok 2023 r.

rok	Liczba złożonych wniosków 01.01.2023-31.12.2023		Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych wniosków 01.01.2023-31.12.2023		Liczba wniosków negatywnie rozstrzygniętych wniosków 01.01.2023-31.12.2023	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
2023	178	32 522,54	139	26 381,05	39	6141,49

XII. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Pracownicy Ośrodka w toku codziennych działań podejmują na bieżąco współpracę z Urzędem Miasta, Komisariatem Policji, placówkami szkolnymi i przedszkolnymi, z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami, kościołami w ramach pracy socjalnej prowadzonej z osobą/rodziną.

Ośrodek utrzymuje stały kontakt ze stołówką charytatywną działającą przy Domu Parafialnym w Strzegomiu, gdzie kierowani są nasi podopieczni- wydawanych jest około 220 posiłków dziennie.

Aktywnie współpracujemy również z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktem Interwencji Kryzysowej, gdzie kieruje się osoby i rodziny z problemem przemocy w rodzinie oraz osoby dotknięte uzależnieniami.

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje również z Wydziałem Oświaty przy Urzędzie Miejskim w Strzegomiu oraz ze Związkiem Harcerstwa Polskiego.

Pracownicy socjalni są w stałym kontakcie i współpracują z lekarzami pierwszego kontaktu, pielęgniarkami środowiskowymi, pedagogami szkolnymi, funkcjonariuszami Policji.

W związku z pomocą żywnościową w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2014-2023, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym którego dystrybucją darów żywnościowych dla mieszkańców Miasta i Gminy Strzegom zajmuje się Caritas Diecezji Świdnickiej oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Miasta i Gminy Strzegom z siedzibą w Strzegomiu, przy ul. Kościuszki 2. Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzegomiu po przeprowadzeniu wywiadu kwalifikują osoby do pomocy żywnościowej wydając skierowanie.

XIII. POMOC OBYWATELOM UKRAINY

W dniu 12 marca 2022 r. z uwagi na toczący się konflikt na terytorium Ukrainy została ogłoszona ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Obywatele Ukrainy i inne osoby wymienione w art. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa, objęte zostały zakresem podmiotowym tejże ustawy, są uprawnione do określonych świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

Świadczenia pieniężne:

1. Jednorazowe świadczenie pieniężne 300 zł

Obywatelowi Ukrainy, który zgodnie z Ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy nabył nr PESEL UKR jest uprawniony do otrzymania jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł. Świadczenie pieniężne jest przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu w roku 2023 wypłacił ww. świadczenie dla **34** osób na łączną kwotę **10 200,00 zł**.

2. 40 zł za zapewnienie zakwaterowanie i wyżywienie obywatela Ukrainy

Zgodnie z art. 13 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni, na własny koszt, zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy:

- przybyłym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa,
- posiadającym Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

przysługuje świadczenie w wysokości 40 zł za osobę za dzień, przy czym świadczenie to obejmuje zapewnienie zarówno koszty zakwaterowania jak i wyżywienia.

Środki wypłacane były „z dołu”, a więc za okres zakwaterowania i wyżywienia, który już upłynął. W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzegomiu rozpatrzył pozytywnie **64** wnioski na podstawie których opłacił koszty związane z zakwaterowaniem i wyżywieniem wydatkując kwotę **206 520,00 zł**.

3. Świadczenia rodzinne

Tabela nr 12. Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne Ukraina

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota Świadczeń w zł.
1	Zasilek rodzinny w tym	235	28415,00
1.1	- do ukończenia 5. Roku życia	25	2375,00
1.2	- powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia	210	26040,00
2	Dodatki do zasiłków	64	7177,00
	Rodzinnych, w tym z tytułu:		
2.1	Urodzenia dziecka	0	0
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	0	0
2.3	Samotnego wychowywania dziecka	9	1 737,00
2.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego:	11	1 210,00
2.4.1	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	0	0
2.4.2	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	11	1 210,00
2.5	Rozpoczęcia roku szkolnego	10	1 000,00
2.6	Podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:	0	0
2.6.1	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	0	0
2.6.2	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której jest szkoła	0	0
2.7.	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	34	3 230,00
3	Zasiłki rodzinne z dodatkami (poz.1+2)	299	35 592,00
4	Zasiłki pielęgnacyjne	30	6 475,00
5	Świadczenia pielęgnacyjne	12	29 496,00
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	0	0
7	Świadczenia opiekuńcze (poz.4+5 +6)	42	35 971,00
8	Razem świadczenia (poz.3+7)	341	74 563,00
9	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia	0	0
10	Świadczenie rodzicielskie	27	24 807,00
11	Ogółem	368	96 370,00

Źródło: Dane statystyczne Ośrodka.

XIV. DZIENNE DOMY POBYTU

Dzienny Dom Pobytu „Senior-Wigor”

Dzięki uzyskanej dotacji w 2023r. udało nam się utrzymać prowadzenie placówki Dzienny Dom Pobytu „Senior-Wigor” na terenie gminy Strzegom na wysokim poziomie. W corocznym programie staramy się uwzględnić wszelkie potrzeby Seniorów w szczególności skupiamy się na aspektach zdrowotnych, edukacyjnych, kulturalno-oświatowych, rekreacyjnych oraz socjalnych. Dzięki zrealizowanemu programowi uczestnicy Dziennego Domu Pobytu „Senior-Wigor” mieli możliwość uczestnictwa w zajęciach, rozwijania swoich pasji oraz zainteresowań. Z uwagi na fakt, że Seniorzy czują się dobrze w swoim towarzystwie, duży nacisk kładziemy na integrację uczestników. Podopieczni chętnie biorą udział w wycieczkach oraz wyjazdach integracyjnych, co w roku 2023r. udało się zorganizować kilkakrotnie. Seniorzy korzystali również z grotty solnej w Strzegomskim Delfinku. Coroczny program jest dostosowany stricte do potrzeb seniorów z Gminy Strzegom. Świadczymy usługi socjalne zapewniające Seniorom jeden ciepły posiłek, ponadto Seniorzy codziennie mają do dyspozycji kawę, herbatę oraz inne napoje i słodkie przekąski oraz owoce.

Dzienny Dom Pobytu w Strzegomiu kładzie duży nacisk na zadania kulturalno – oświatowe poprzez aktywny udział pensjonariuszy w wydarzeniach gminnych oraz szeroko pojętą współpracę międzypokoleniową z innymi jednostkami działającymi na terenie Gminy Strzegom. Seniorzy z DDP Senior – Wigor systematycznie odwiedzani są przez zaprzyjaźniony Zespół Muzyczny „Retro”, który przynajmniej raz w miesiącu odwiedza naszą placówkę. Bardzo chętnie Seniorzy uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez jednostki oświatowe Gminy Strzegom tj. Szkoły Podstawowe oraz Przedszkola. Seniorzy zapraszani są przy okazji świąt patriotycznych jak również z okazji Dnia Babci i Dziadka czy Dnia Seniora. Uczniowie strzegomskich szkół oraz przedszkoli bardzo chętnie przychodzą również do naszej placówki na różnego rodzaju warsztaty artystyczne. W 2023r. Seniorzy z DDP Senior-Wigor już po raz trzeci wystąpili na deskach Strzegomskiego Centrum Kultury z okazji Dnia Seniora oraz po raz pierwszy wzięli udział w „Senioralnym marszobiegu”, który został zorganizowany we współpracy z Klubem Senior + w Jaroszowie.

Dzięki realizacji projektu po kilku latach funkcjonowania placówki możemy już mówić, że głównym celem jest pomoc w adaptacji do starości, ale inaczej mówiąc jest to budowanie pozytywnych scenariuszy własnego życia w wieku starszym. Grupa stwarza wiele możliwości, płaszczyzn kontaktu, jako jej członkowie jesteśmy skłonni do pomocy innym. Jako jednostka jesteśmy animatorem życia w środowisku osób starszych, stymulatorem organizacji czasu wolnego. Gdzie niesiemy ten czas wypełniony aktywnościami, który przynosi radość i satysfakcję. Seniorzy spędzają u nas czas ze świadomością, że wśród nich następuje rozwój treści ich dotychczasowego życia, wzbogaca się i rozwija ich ekspresja twórcza. Jako placówka jesteśmy bodźcem do samorealizacji, samorozwoju i samodoskonalenia bez utraty tożsamości, własnej osobowości. Czym więcej nowatorskich zajęć, pomysłowości, tym bardziej dzienny Dom Pobytu jest atrakcyjniejszy. Bycie w takim środowisku daje Seniorom przede wszystkim poczucie akceptacji, więzi emocjonalnej, uczestnictwa w życiu społecznym, a przede wszystkim zaspokaja potrzebę społecznej użyteczności.

Klubu Senior + w Jaroszowie

Głównym celem działalności Klubu Senior + w Jaroszowie jest rozpoznawanie potrzeb seniorów oraz rozwijanie ich zainteresowań poprzez organizację atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego. Klub Senior+ to miejsce, w którym seniorzy z naszej wsi mogą się spotkać, poczytać prasę, czy książki, skorzystać z komputera z internetem, pograć w gry planszowe i zręcznościowe, czy po prostu wypić kawę w miłym towarzystwie. Seniorzy uczestniczyli w stałych zajęciach min. Rehabilitacyjnych, które odbywają się dwa razy w tygodniu. Uczestnicy Klubu Senior + również prężnie działają w obszarze współpracy międzypokoleniowej aktywnie uczestnicząc w różnego rodzaju świętach organizowanych zarówno przez zaprzyjaźniony Zespół Szkolno Przedszkolny w Jaroszowie jak i inne jednostki działające na terenie Gminy Strzegom. Podopieczni duży nacisk kładą na integrację grupy oraz doświadczeni krajoznawcze dlatego corocznie organizowane są wycieczki oraz wyjazdy integracyjne. W roku 2023r. łącznie zorganizowano 5 wyjazdów – 3 wycieczki krajoznawcze, wyjazd do grotty solnej i kręgle oraz wyjazd do kina. Kilkakrotnie Klubowicze wybrali się w plener. Były to wyjścia zarówno piesze jak i wycieczki rowerowe w różnego rodzaju warsztatach i degustacjach oraz mieli możliwość odpoczynku i integracji przy specjalnie dla nich przygotowanym ognisku.

Seniorzy bardzo aktywnie uczestniczą w życiu klubu, organizują różne wydarzenia tj. Dzień Babci i Dziadka, Międzynarodowy dzień seniora, Andrzejkę, Mikołajki gdyż istotnym

elementem integracji osób starszych, zachowania przekazu międzypokoleniowego oraz zwiększenia aktywności Seniorów jest również udział w spotkaniach okolicznościowych. W grudniu 2023 r. zostało zorganizowane spotkanie wigilijne, na które zostali zaproszeni goście z Dziennego Domu Pobytu uczestników. W klubie seniora odbywały się spotkania z historią i tradycją, spotkania z historią sztuki czy warsztaty zielarskie florystyczne oraz warsztaty bębniarskie, które są świetną rehabilitacją dłoni.

Całkowity budżet w roku 2023 stanowił kwotę **766 865,41** , z czego „Wieloletni program Senior+ edycja 2023” opiewał na kwotę **337 500,00 zł** – dotacja z budżetu państwa – **122 400,00 zł**, środki gminne – **215 100,00 zł**.

Klub- W roku 2023 Klub Senior + w Jaroszowie otrzymał z „Wieloletniego Programu Senior+ edycja 2023” dotację w wysokości **45 600,00 zł**, całkowity koszt zadania **129 756,53 zł**.

XV. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Podstawowymi zadaniami ośrodków pomocy społecznej jest prowadzenie postępowań administracyjnych w celu przyznania świadczeń z pomocy społecznej oraz prowadzenie pracy socjalnej z osobą lub rodziną. Pracownicy ośrodka pomocy społecznej, w tym pracownicy socjalni, w trudnym czasie zagrożenia epidemiologicznego oraz wojny na Ukrainie funkcjonowali w procesie gwałtownie następujących zmian. Odbywało się to dużym kosztem zarówno wysiłku fizycznego, jak i psychicznego, w tym związanego z radzeniem sobie ze stresem. Ponadto realizowane były dodatkowe zadania z którymi musieli zmierzyć się pracownicy ośrodka tj. świadczenia dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa tj. jednorazowe świadczenie 300 zł, 40 zł za zapewnienie zakwaterowanie i wyżywienie obywatela Ukrainy, dodatkowe świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy. Realizowano dofinansowana dla wszystkich, których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na pellet drzewny lub inny rodzaj biomasy i dodatek elektryczny oraz refundacja podatku Vat za ogrzewanie mieszkań/domów paliwem gazowym.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Strzegomiu jest zatrudniona wyspecjalizowana kadra pracowników która pomimo dodatkowych zadań na bieżąco nosła pomoc mieszkańcom Gminy Strzegom.

Ośrodek Pomocy Społecznej poprzez udzielanie wsparcia emocjonalnego okazując szacunek, akceptację, zrozumienie i troskę pomaga mieszkańcom Gminy Strzegomia odzyskać zaufanie we własne możliwości i wiarę w możliwość wyjścia z sytuacji kryzysowej.

W głównej mierze dbamy o to, aby:

- 1) strzegomskie dzieci miały dostęp do obiadów w szkołach, miały równy dostęp do wakacyjnego wypoczynku,
- 2) usługi opiekuńcze realizowane w środowisku dla mieszkańców naszego miasta dostosować do rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i przedłużenia im funkcjonowania jak najdłużej w środowisku lokalnym,
- 3) umożliwić osobom ubogim i nieubezpieczonym dostęp do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia oraz zakupić leki ratujące im życie,
- 4) udzielać schronienia, zapewniać posiłek oraz niezbędne ubranie osobom tego pozbawionym,
- 5) udzielać pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów,
- 6) poprzez szybkie reagowanie w kryzysie ekonomicznym rodziny zapobiegać bezdomności,
- 7) szkolenia, kursy zawodowe skierowane do osób długotrwale bezrobotnych przyczyniły się do podwyższenia dotychczasowych lub zmianę już posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz zdobycia nowej wiedzy i umiejętności praktycznych.

ANEKS

WYKAZ TABEL

Tabela nr 1.	Zadania zlecone w 2023r.
Tabela nr 2.	Zadania własne w 2023r.
Tabela nr 3.	Zadania własne w 2023r.
Tabela nr 4.	Decyzje odmowne
Tabela nr 5.	Kryteria odpłatności za świadczenie usług opiekuńczych obowiązujące od dnia 01.06.2023r.
Tabela nr 6.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym
Tabela nr 7.	Środki finansowe na stypendia szkolne
Tabela nr 8.	Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne
Tabela nr 9.	Środki finansowe na wypłatę dodatku węglowego
Tabela nr 10.	Jednorazowe dopłaty dla poszczególnych źródeł ciepła
Tabela nr 11.	Rozliczenie refundacji podatku Vat za paliwo gazowe za rok 2023 r.
Tabela nr 12.	Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne Ukraina

Anna Dolecka
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej
w Strzegomiu
(dokument podpisany elektronicznie)